

סינמטק

סרטי החודש
תשקיף ביקורת

אוקטובר 1982
גליון מספר 9

① סינמטק: מבחן ער
אסניי קולטור 1982
אוקטובר # 9

② גראבנייר סינמטק ג'נא
אוקטובר 1982

ג'ולי אנדריוס ורוברט פרסטון בקומדיה של בלייק אדוארדס "ויקטור-ויקטוריה"

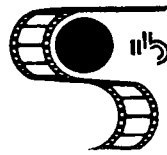

איזה לילה שותים היום?

- תפוזים, לימונדה, אשכוליות או תפוחי עץ.

עילית

הסינמטק הישראלי

עירית תל-אביב-יפו

אוניברסיטת תל-אביב

הארכיון הישראלי לסרטים

תוכנית סינמטק תל-אביב,

חודש אוקטובר 1982

תוכנית הסינמטק לחודש אוקטובר:

1. מסרטיו של לואיס בוניואל
2. העיתונות הכתובה בראי הקולנוע
3. הוליווד בשנות ה-30 — חלק א'
- ג'וזף פון שטרנברג ומארלן דיטריך.
4. הקרנות מיוחדות
5. מדע בדיוני (חלק א') הקרנות בכורה
6. הקרנות לכל המשפחה
7. לורנס אוליבייה.

הנהלת הסינמטק הישראלי, בשיתוף עם חברת "סינמה אינטרנשונל קורפוריישן", גאים להכריז על —

פסטיבל קולנוע — מדע בדיוני

הפסטיבל ייערך בכל יום שלישי בשבוע, בחודשי אוקטובר ונובמבר, בשעות: 19.00 ו-21.30. במסגרת הפסטיבל יוקרנו שישה סרטים, ממיטב יצירות המדע-הבדיוני של הקולנוע. בחלקו הראשון של הפסטיבל יוקרנו שלושה סרטים חדשים, בהצגות-בכורה ארציות — מן הבולטים בסרטי המדע-הבדיוני שהופקו השנה. כל הסרטים מלווים בתרגום לעברית.

פולטרגייסט (רוח רפאים) (1982)

בימוי: טאב הופר

כתב והפיק: סטיבן שפילברג

מעשה ברוח רפאים המשתלטת על ביתה של משפחה אמריקנית. סרט מעלה, עשיר בפעלולים חזותיים, שוכה בביקורות מצוינות, כשהוקרן הקיץ בארה"ב. עם: קריג טי. נלסון, ג'ובט וליאמס.

קללת אנשי החתול (1982)

בימוי: פול שראדר

תסריט: אלן אורמסבי, על פי סיפור מאת דוויט בחן.

התסריטאי של "נהג מונית" רהשור הוועם" והבמאי של "הגיגולו האמריקני" כתב וביים גרסה מודרנית לסרט הקלאסי שיער ז'אק טורנר ב-1942. קללה עתיקה ומיסטרית רובצת על זוג צעירים בלוס-אנג'לס — וגורמת לשיבוש סורי הטבע והחברה. פנטזיית מתח ארטיית, עם: נסטטיה קינסקי, מאלקולם מקדואל.

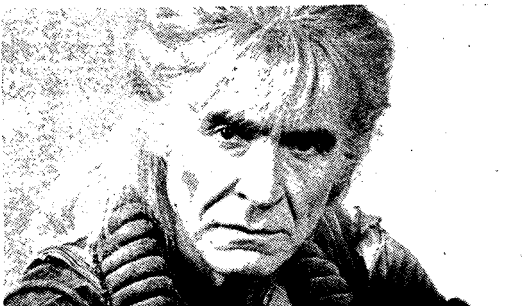

מסע בין כוכבים — זעמו של קאן (1982)

בימוי: ניקולס מאייר

תסריט: ג'ק סוורדוס

פרק חדש ומרשים בעלילות ספינת החלל "אנטרפרייז". אדמירל קירק ומיסטר ספוק מובילים את צוותם למאבק איתנים בקאן הנורא, בן כדור-הארץ. ששוד במאה ה-23 ומאיים לפתח את כוכב מולדתו. עם הליאם שאטנר, ליאונרד נימוי, ריקארדו מונטאלבאן.

בחדש נובמבר יוקרנו שלושה סרטים נוספים במסגרת הפסטיבל. החלק השני יוקדש ליצירות-מופת של הקולנוע המדע-בדיוני. יוצגו הסרטים הקלאסיים:

מלחמת העולמות (1953)

האיש המתכווץ המופלא (1957)

השלב הרביעי (1970)

נא לשמור את כרטיסי הכניסה למבצע מיוחד שיערך בתום הפסטיבל.

ג. לאס הורדאס — אדמה ללא לחם (ספרד 1932) (1)
LAS HURDES - TIERRA SIN PAN

בימאי: לואיס בוניואל
 Luis Bunuel
 אחרי שני סרטים סוריאליסטיים יוצר בוניואל מסמך ריאליסטי, המתאר את העוני המחירד בלאס הורדאס, איזור בצפון ספרד, ליד הגבול הפורטוגזי. "סרט מדהים בעוצמתו החזותית". (32 דקות).

יום שלישי 5.10

המעקב (ארה"ב 1973) (2) 19.00

THE PARALLAX VIEW

בימאי: אלן ג' פאקולה
 Alan J. Pakula
 שחקנים: וורן ביטי, קנת מרס, פאולה פרנטיס
 עיתונאי אמריקאי יוצא לחשוף קשר אלים נגד ראשי הממשל הוושנינגטוני. העיתונאי מנסה לסתור את מימצאיה של ועדת חקירה ממלכתית ולהוכיח שהמקרה של רצח הסנטור שבו נכח אינו מקרי או אישי ומאחריו מסתתרת רשת שלמה. סרט מתח פוליטי מעולה שנישאר בתחום הספקולציה ואינו מגלה עד לסימומיו הוא הארגון ומועד מאחוריו. (102 דקות).

DER BLAUE ENGEL (3) 21.30

הימלאי הכחול (גרמניה 1930) (3)
 Joseph Von Sternberg
 בימאי: ג'וזף פון שטרנברג
 שחקנים: אמיל יאנינגס, מארלן דיטריך, קורט גרוון.
 עיבוד קולנועי ל"פרופסור אונראט", הרומן מאת היינריך מאן, המתאר את תהליך ההתנוונות של מורה קפון בעקבות אהבתו הנואשת ולזמרת הקברטים לולה. סאטירה חריפה על האופי הגרמני ונבואה קודרת על התקרמות הארכיביה ועליה הנאציים. חלק גדול מהצלחתו האמנותית של הסרט נזקפת לעיצוב האמנותי ולצילום המקינים על את האווירה האכספריסיוניסטית הכבדה. זהו סרטה החשוב הראשון של מארלן דיטריך. לפי לולה בנתה את דמות ה"ואמפ" של סרטיה המאוחרים יותר. (116 דקות).
 הדיאלוגים המועטים מתורגמים לאנגלית.

יום רביעי 6.10

הגנב מבגדד (בריטניה 1940) (6) 17.00

THE THIEF OF BAGHDAD

בימאי: מייקל פאל
 Michael Powell
 שחקנים: סאבו, קונרד ווידט
 ספורו של נער נאבק בקוסם מרושע בעזרת שד כלאו בבקבוק. האפקטים המיוחדים בסרט היו חדשניים ביותר בעת שיצא הסרט לאקרנים. (109 דקות).

לוס אולווידאדוס (מכסיקו 1950) 19.00

LOS OLVIDADOS

בימאי: לואיס בוניואל
 Luis Bunuel
 שחקנים: אלפונסו מוחה, אסטלה אינדה, רוברטו קובר.
 סרט שמסמל את שובו של לואיס בוניואל למסך הבינלאומי לאחר העדרות של 20 שנות עבודה במכסיקו. ספור בסגנון ריאליסטי על שני נערים, פושעים צעירים, המושחתים ונהרסים לבסוף ע"י הסביבה. בפרברי העוני של מכסיקו סיטי שבהם הם חיים. סרט קודר וחסר פשרות שצולם באתרי ההתרחשות המקוריים במכסיקו סיטי. (88 דקות) (מלווה בתרגום לאנגלית).

שנחאי אקספרס (ארה"ב 1932) (3) 21.30

SHANGHAI EXPRESS

בימאי: ג'וזף פון שטרנברג
 Joseph Von Sternberg
 שחקנים: מארלן דיטריך, קלייר ברוק, אנה מי וונג.
 ספור תאוזה והפתקאות המתחולל ברבכת אקספרס המובילה לשנחאי בדרך המוחזקת בידי המהפכנים סינים. סרט מבריק שפתח גל של סרטים שעלילתם מתרחשת ברבכת. כל אחד מהם הנוסעים שומר בליבו סוד כלשהו ואחד מהם נרצח. כמו בכל סרטיו של פון שטרנברג, אין הספור מאפיל על האווירה העשירה, על הסגנון האיטי ועל העצמה הנדירה. מארלן דיטריך מגלמת את דמותה של "פאם פאטאל" קלאסית השולטת על הקהילה האירופית בסין. (84 דקות) ללא תרגום עברית.

THE PAJAMA GAME

Stanley Donen
 בימאי: סטנלי דונן
 שחקנים: דוריס ריי, ג'ון רייט, ריטה שאו
 מחזמר מעולה העוסק בנושא לא שגרתו במיוויקולס — פועלים בביתר לפיג'מות דרזשים תוספת שכר. אהבתה של מנהיגת הפועלים למעבידה אינה מונעת ממנה להיות קשורה בזמן המרומ. סטנלי ("יום אחד בני יורק", "שרי אשר בגשם") דונן מעביר בהצלחה אל הלב את כל הנושאים שמוצגו בברודוויי ומביים סרט המכיל את הניצנים של הסרט המוסיקלי המודרני. (101 דקות).

משחקי פיג'מה (ארה"ב 1957) (4) (ראה 2.10) 21.30

THE PAJAMA GAME

HIS GIRL FRIDAY

Howard Hawks
 שחקנים: קארי גראנט, רוזלינד ראסל, ראלף בלאמי.
 הגירסה הקולנועית השנייה למחזה של בן הכט וצ'רלס מקארטור המתאר מירדף עיתונאי חסר מעצורים אחרי הסקפ מיוחל. הוקס ("להחזיק ולאבד", "ריו ברבו") מחליף את מינו של העיתונאי (כאן מדובר בעיתונאית ממוחלח) ומצליח ליצור קומדיה מהירה מאד ומבריקה. (92 דקות) דובר אנגלית ללא תרגום.

הקרנבל הגדול (ארה"ב 1951) (2) 21.30

ACE IN THE HOLE (THE BIG CARNIVAL)

Billy Wilder
 בימאי: בילי ויילדר
 שחקנים: קירק דולגאס, ג'אן סטרלינג, ריצ'רד בנדיקט.
 עיתונאי אפתן וחסר מצפון העובד עיתון יומי ועיריורו לעצמו שם בינלאומי בעקבות סקופ סנסציוני אודות ארכיאולוג חובב שנלכד במערת קבורה אינדיאנית. סאטירה חריפה ומורעלת, אולי הסרט הזניני ביותר שיצא מידינו של ויילדר שבנה אותו לא כקומדיה אלא כסגנון כמעט תיעודי. הסרט חולל שערוריה שכמעט חיסלה את הקאריירה שלו. כבימאי קולנוע עמוש שלא רק העיתונות מוצגת כאן במלוא כיעורה אלא גם האדם הפשוט מוצג כאכזר וכאויש לסבל הזולת. (111 דקות).

יום שני 4.10

משחקי פיג'מה (ארה"ב 1957) (4) (ראה 2.10) 19.00

THE PAJAMA GAME

א. כלב אנדרלוסי (צרפת 1928) (1) 21.30

UN CHIEN ANDALOU

Luis Bunuel
 בימאי: לואיס בוניואל
 שחקנים: פייר באטצף, סימון מאריי, בוניואל, דאלי
 עיקר כוחו של סרטם המשוחף הראשון של לואיס בוניואל וסאלוואדור דאלי הוא באימאז'ים, במטאפורות ובסמלים הסוריאליסטיים. אליבא דבוניואל/דאלי מקיים התח מודע מרגמי חזיונות, ספורים וקשרים בעלי הגיון משלהם. תוך הניסיון הזה לפרש את תורת פרויד הם מעלים את ריעותיהם על דת, פוליטיקה ומוסר ותוקפים את הצופה בדימויים אכזריים ומדהימים. משך השנים הפך הסרט לנושא דגל הסוריאליזם. (17 דקות)

ב. תור הזהב (צרפת 1930) (1) 21.30

L'AGE D'OR

Luis Bunuel
 בימאי: לואיס בוניואל
 סרטם המשוחף השני של בוניואל ודאלי אף הוא את תדהמת הקהל נוכח ההלם החזותי של תמונות בלתי מצוינות. "ניסיון להסביר את העולם באמצעות תורת מארכס, פרויד והמרקיז דה סאד" (בוניואל). הסרט זכה לגלי השמצות מצד אנטישימים ופטריוטים צרפתיים. (63 דקות).

CELA S'APPELE L'AURORE

Luis Bunuel

בימאי: לואיס בוניואל
 שחקנים: ג'ורג' מרשל, לוסיה כוזה, ז'וליאן ברתו.
 אחד משלושת סרטי הטובים ביותר "אמר פעם בוניואל על
 "קוראים לו שחר". ה. סרט דומה בגישה ההומניסטית שלו
 לקולוניזם ועשוי כסרט מתח בנוסח סרטי הגנגסטרים
 הדאמריקאים. העלילה מתרחשת באיטליה והדמות
 הראשונה בו היא של מפקח משטרה, מעריך גדול של
 סאלוואדור דאלי ושל פול קלרל (משורר קתולי-ימני).
 אינטליגנטי וחצוף ועם זאת איש חברה מנומס. "בחרתי
 בדמות כזו שתשמש כגבור הסרט בשליחיסו לחברה, לחיים
 ולאהבה". (בוניואל, 102 דקות).

12.10 **יום שלישי**
 19.00 **21.30 פסטיבל קולנוע - מרע בדיוני**
 הקרנות בכורה ארציות
PÖLTERGEIST (1982) (ארה"ב)
 בימאי: טאב הופר שחקנים: קרייג טי. גלטון, ג'ובט
 ויליאמס.
 סרט מתח מעולה עשיר בפעולות חזותיים המתאר רוח
 רפאים המשתלטת על ביתה של משפחה אמריקאית.
 הסרט זכה לביקורות מצוינות כשהוקרן הקיץ בארה"ב.
 דמי כניסה לחברים 50 שקל, לקהל הרחב 60 שקל.

13.10 **יום רביעי**
 17.00 **החפושית השוכבה** (1969)
 בימאי: רוברט סטיבנסון
 סרט מאולפני וולט דיסני. ספורה של החפושית בעלת
 מחשבה משלה. (107 דקות).

19.00 **נורין** (מכסיקו 1958) (1)
NAZARIN
 בימאי: לואיס בוניואל
 שחקנים: פרנסיסקו ראבל, ריטה מצי'ו, מרגה לופו.
 ספור של דון קישוט על איש נצתר "השייך לשושלת
 המטרופים הספרדיים, שטרופו מתבטא בכך שהוא לוקח
 כרצינות את הרעיונות ההמליצות הגדולות ומנסה לחיות
 לפינן". במכסיקו של שנת 1900, ימי של הדיקטטור
 פורפיריו דיאז, מנסה כומר עני לחקות את ישו ויוצא למסע
 רחבי המדינה. העליבות והאכזריות בהן טובע הכומר
 חשובה לבוניואל יותר מגורלו וזממיו לבן האלוהים.
 הסרט עשוי ממרקם של ניגודים וסתירות עצמיות שאינן
 מתישבות או מצטרפות להרמוניה או למסר חד משמעי.
 (94 דקות).

BLONDE VENUS

Joseph Von Sternberg

בימאי: ג'וזף פון שטרנברג
 שחקנים: מארלן דיטריך, הרברט מרשל, קארי גרנט.
 זמרת קברטים לשעבר חוזרת לבמה כדי לממן את תהליך
 הריפוי של בעלה. הבעל מגלה את האמת על עיסוקה
 ובניסיון לשמור על בנה היא מאבדת את כבודה. הקטע
 בקברט בו היא מסירה את פרוות הגורילה וחושפת את
 רגליה הפך לנקודת ציון בקאריירה של דיטריך. הרבילות
 של התקופה יודעת לספר על פרטים אוטוביוגרפיים שכללו
 פון שטרנברג ודיטריך בסרטם, פרטים המתארים את יחסי
 הבימאי עם הכוכבת הגדולה שיצר. (80 דקות) ללא תרגום
 עברי.

HAMLET

Laurence Olivier

המלט (בריטניה 1948)
 בימאי: לורנס אוליבייה, איילין הולי, ג'ין סימונס.
 שחקנים: לורנס אוליבייה, איילין הולי, ג'ין סימונס.
 עיבוד מבריק למחזהו של שיקספיר אודות הנסיך הרני
 "שלא ידע להחליט". זהו סרטו הטוב ביותר של לורנס
 אוליבייה היוצר כאן תיאטרון מעולם במיטבו ומנצל את
 המצלמה לשם חקון כוחו של הטקסט. הסרט יצא מהנחה
 שהכח המניע את המלט הוא חסכוני אדיפוס, קונספציה
 שזכתה לקיטון של ביקורת קטלנית אך בה טמון עיקר
 כוחו של הסרט. אוסקר 1948 לסרט ולוליבייה על משחקו.
 (155 דקות).

CITIZEN KANE

Orson Welles

בימאי: אורסון וולס
 שחקנים: אורסון וולס, ג'וזף קוטן, אגנס מורדה.
 סיפור חייו של איל עיתונות נחשף תוך כדי הקירה
 עיתונאית מקיפה. אורסון "מגע של רשע" וולס משתמש
 בכל האמצעים הטכניים שעמדו אז לרשות הקולנוע.
 ההישגים הטכניים מתמוזגים היטב עם המבנה העלילתי
 המהפכני של הסרט. העלילה מורכבת משורה של סיפורים
 חופפים בחלקם ונפרדים בחלקם האחר. "הסרט הטוב
 ביותר בכל הזמנים, שלם מבחינה סוציאלית, פסיכולוגית,
 דרמטית, פיוטית וקומית. הצגה של עצמת הכוח והתקפה
 עליו... פיוט על הבדידות ההזדקנות והאישיות החריגה".
 (פרנסואה טריפו), (119 דקות).

LE JOURNAL D'UNE FEMME DE CHAMBRE

Luis Bunuel

בימאי: לואיס בוניואל
 שחקנים: ז'אן מורה, מישל פיקולי, ז'ורז' ז'רה.
 הגרסה הקולנועית השנייה לספורו של אוקטב מיראבו
 (הראשונה בימיה בדי ז'אן רנאר). העלילה מעברת לשנת
 1928, שנה בה החלו הפאשיסטים הצרפתיים לצבור כוח.
 בסגנון לאקוני ומנוכר מיטיב בוניואל לתאר את
 הפרובינציה הצרפתית המושחתת והמרושעת שבה
 מתיחסים הכל זה לזה לאלל הפצים, את מאבקי הכוחות של
 המעמד הולקווי הדקאדנטי ואת חשיפת מורכבות הנפש על
 צדיה השונים המניעה בסיטואציות מסוימות לידי
 התגשויות עמוסות חומר נפץ. (95 דקות).

19.00 **אל** (מכסיקו 1952) (1)

EL

בימאי: לואיס בוניואל
 שחקנים: ארתורו דה קורדובה, דליה גרסס, לואי בריסטיין.
 דראמה סוריאליסטית המשרטטת בהומור שחור את דרכו
 של עשיר מפולג מחיי מוסריות מופית בתחילתו בן 40, דרך
 חיי נישואין פרברטיים ואכזלי קנאה ועד למנוח ברומצא
 טירופו את מקומו. הסרט הקרוב ביותר לרוחו של המרקיו
 דה סאד ואחד הטובים ביותר של בוניואל מן התקופה
 המכסיקנית שלו. (100 דקות) מלווה בתרגום לאנגלית
 בלבד.

LA MORT EN CE JARDIN

Luis Bunuel

בימאי: לואיס בוניואל
 שחקנים: סימון סיניורה, מישל פיקולי, שארל ואגל, ג'ורג'
 מרשל.
 עלילת הסרט מתרחשת במדינה דרום אמריקאית בעלת
 מיטער פאשיסטי. אספסוף מגוון של הרפתקנים מוצא
 יהלומים, נקלע למרידה של מהפכנים מקומיים ומחפש
 דרכו אל החופש מבעד סבכי הג'ונגל. המסע בג'ונגל מצטיין
 באיירה בוניואלית אופינית - חלומית וסוריאליסטית.
 למרות הגישה המסחרית המזהירה של "מוות בגן" נשאר
 בוניואל נאמן לעצמו וסגנונו. (97 דקות).

19.00 **סיפורו של חייל ג'ו** (ארה"ב 1945) (2)

THE STORY OF G.I. JOE

William Wellman

בימאי: ויליאם וולמן
 שחקנים: ברט מרדית, רוברט מיטצ'ם, פרי סטיל.
 הסרט מבוסס על סידרת כתבות של הכתב הצבאי
 הפופולרי ארני פייל. בסגנון בימוי מפוכח, מתון וכמו
 דוקומנטרי מתאר וולמן "כנפים", "אויב הצבור" את
 סיפורו של כתב צבאי הנלוחה ליחידת חי"ר תשושה
 המפלסת את דרכה תוך קרבות נואשים, משדות הקרב של
 צפון אפריקה ועד לכיבושה של רומא במלחמת העולם השנייה.
 (109 דקות).

היא גורמת באדיקותה ובטוב ליבה הנוצרי להרס העולם ולהשחתת המידות של יושביו. על הסרט ניכרת השפעת ציוריו של גויה והוא עשוי בטון אלים, מיואש, אכזר וציני. (90 דקות).

19.10 יום שלישי
21.30 פטיבל קולנוע - מרע בדיוני
19.00
 הקרנת בכורה ארציות
 קללת אנשי החתול (ארה"ב 1982)
 בימאי: פול שראדר
 שחקנים: נטסטיה קינסקי, מאלקולם מקדואל.
 התסריטאי של "נהג מוניית" וה"שור הוועם" והבימאי של "אנשי הצוארון הכחול" וה"ג'ולו האמריקני" כתב וביים גרסה מודרנית לסרטו הקלאסי של ז'אק טורנר מ-1942. קללת עתיקה ומסתורית רובצת על זוג צעיר מלוס אנג'לס וגורמת לשיבוש סדרי הטבע והחברה.
 דמי בניסה לחברים 50 שקל, לקהל הרחב 60 שקל.

20.10 יום רביעי
17.00 על כלבים וגנבים (ארה"ב 1961)
101 DALMATIANS
 בימאי: וולפגנג רייטרמן, ה. לאסקה.
 קומדיה מונפשת ומשעשעת. כל אחד מן הכלבים המצויינים בסרט מצטיין בתכונות אנושיות מובהקות המזוהות עם האופי של בני המעמד העליון הבריטי. (80 דקות).

19.00 ללא כוונת זדון (ארה"ב 1981) (2)
ABSENCE OF MALICE
 בימאי: סידני פולאק
 שחקנים: פול ניומן, סאלי פילד, בוב באלבן.
 ניסיונו של סידני ("הם יורים גם בסוסים", "גרמיה ג'ונסון") איש פולאק להיאזת את הנינים האפלות של העיתונות. איש עסקים ממולח ממוצא אירי-איטלקי שאביו היה קשור מאפיזה מוצא בוקר אחד בעיתון את שמו כקשור לפרשייה הנחקרת בידי המשטרה. הוא יצא למערה נמרצת לטיהור שמו נגד העיתון ובעיקר נגד כתבת נמרצת המתמחה בגילוי שערוריות. (116 דקות).

21.30 מחווה בשנחאי (ארה"ב 1941) (3)
THE SHANGHAI GESTURE
 בימאי: ג'וזף פון שטרנברג
 שחקנים: ג'ין טריינג, הלן היסטון, אנה מאנסון.
 עיבוד קולנועי לבחזה מאת ג'ון קולטון המתאר אב היוצא לחלץ את בתו ממאורת הימורים אוריינטלית. מהתלה נהרצת על רוח שנות ה-30, בעלת חן רב בתנועות ובמחוות הגוף, בדרך הילוכם של השחקנים, באופן בו הם שותים או אוכלים בעולם שאינו חסר בכוונות פרוידיאניות. (90 דקות) ללא תרגום עברי.

21.10 יום חמישי
20.00 ספרטקוס (ארה"ב 1960) (7)
SPARTACUS
 בימאי: סטנלי קובריק
 שחקנים: קירק דוגלאס, לורנס אוליבייה, צ'רלס להוטון, פיטר יוסטינוב.
 אפוס אודות מרד העבדים ברומא. מטפל לא רק במרד ובסצינות הפעולה אלא מתייחס גם לשהייתו של רומא האימפריאלית, ולשמוש המעוות שלה בכוח, למרות מימוריו האדירים של הסרט שולט בו קובריק שליטה ללא מיצרים.

23.10 מוצ"ש
19.30 הבוגר (ארה"ב 1967)
THE GRADUATE
 בימאי: מייק ניקולס
 שחקנים: דאסטין הופמן, קתרין רוס, אן בנקרופט.
 פרשיות האהבים של צעיר אמריקאי עם אמו ובתה עומדים במרכז הסרט שהפך לציון דרך בתולדות הקולנוע האמריקאי ומסמל יותר מכל את המעבר לקולנוע של שנות השבעים. אוסקר לניקולס ("מי מפחד מוירג'יניה וולף",

20.00 הברדן (בריטניה 1960)
THE ENTERTAINER
 בימאי: טוני ריצ'רדסון
 שחקנים: לורנס אוליבייה, אלברט פיני, אלן בייטס, מריס קקרליין.
 ארצי ריסי, ליצן כמה מסוג ב' מסתבך בעסקאות מופקקות ובעייתיות אישיות והוא נלחם על קיומו בעולם המתמוטט עליו. סרטו השני של ריצ'רדסון ("הבט אחורה לבעם", "טום ג'ונס") שכתב ע"י ג'ון אוסבורן במיוחד עבור אוליבייה ומהווה את המשך שותף הפעולה הפורה בין אוסבורן לריצ'רדסון שהחל עוד בימי עבודתם המשותפת בתיאטרון המלכותי הבריטי. (96 דקות).

16.10 מוצ"ש
19.30 הכבוד של קתרינה בלום (גרמניה 1975) (2)
THE LOST HONOUR OF KATHARINA BLUM
 בימאים: פולקר שלנדרוף, מרגרטה פון טרטה
 שחקנים: אנג'לה וינקלר, מריא אדורף, היינץ בנט.
 עימות בין הפרט לבין נטיונות הדיכוי הפוליטי. צעירה גרמניה יוצאת למלחמת חיזר נגד השלטונות ובעיקר נגד העיתונות הצהובה היורדת להייה. פרק נוסף בעיבודים הקולנועיים ליצירות סיפוריות (כאן - לרומן מאת היינריך בל) ולהתעניינות של בני הזוג לבית שלנדרוף בנושא האמנסיפציה של האשה. (105 דקות).

21.30 זהות גנובה (ארה"ב 1975) (2)
THE PASSANGER
 בימאי: מיקלאנג'לו אנטוניוני
 שחקנים: ג'ק ניקולסון, מריה שניידר, איאן הנדרי.
 עיתונאי שיצא להיין כתבה על המרד ביצ'ארד נוטל את זהותו של סוחר נשק שמת במלון נידח ומתנא את עצמו שבני בנטיבות חייו של הזר כויל מסחר בנשק עם המורדים ובריחה משליחי המשטר ביצ'ארד המבקשים את חייו. זהו מסה נוספת של אנטוניוני ("המדבר הארום") על הניכור בחייו של האדם המודרני. (119 דקות).

17.10 יום ראשון
19.00 דו"ח וילי בוש (גרמניה 1972) (2)
DER WILLI BUSCH REPORT
 בימאי: ניקלאוס שילינג
 שחקנים: תילו פרוקנר, דורותיא מוריץ.
 עתונאי שהוא גם בעל העתון בעירה על גבול מזרח גרמניה חייב להמציא חדשה מרעושה כדי לקיים את עתונו. ההמצאה מסבכת אותו יותר מכפי שציפה. (120 דקות).

21.30 המלאך המשמיד (מכסיקו 1962) (1)
EL ANGEL EXTERMINADOR
 בימאי: לואיס בוניואל
 דראמה התיית בעלת גונום סוריאליסטיים אודות חטא ועונש, אמונה ופריקת עול. (95 דקות). תרגום אנגלי בלבד.

18.10 יום שני
19.00 כל אנשי הנשיא (ארה"ב 1976) (2)
ALL THE PRESIDENT'S MEN
 בימאי: אלן ג' פאקולה
 שחקנים: דאסטין הופמן, רוברט דפודר, ג'ק וורדן, מרטין בלום.
 סיפורה של פרשת ווטרגייט שגרמה להתפטרותו של הנשיא ניקסון כפי שנחשפה ע"י צמד עיתונאי "הושינגטון פוסט" בוב וודווד וקרל ברגסטין. זהו סרטו השני של פאקולה העוסק בעיתונות (אחריו "המעקב") והוא מכיים אותו בסגנון "הפילם נואר". (138 דקות).

21.30 וירידיאנה (ספרד/מכסיקו 1961) (1)
VIRIDIANA
 בימאי: לואיס בוניואל
 שחקנים: סילביה פינאל, פרנסיסקו ראבל, פרננדו ריי.
 יצירה קולנועית-פילוסופית קרה ונטולת רחמים המתארת עולם מטורף ונאלף. וירידיאנה, צעירה חדרת רעיונות דתים קיצוניים מבקרת אצל דודה האלמן לפני כניסתה למנזר. הדוד מתאהב בה ומתאבד ווירידיאנה יורשת את אחוזתו. היא אוספת קורת גגה אביונים וזונות הגומלים לה באונס אכזרי. הזנוע מדרדר את הקדושה לעולם המושחת מיסודו. כמו הכומר ב"נורין" גם

"מילכוד 22" על הבימוי בסרט שהפך את דאטטין הופמן לאחד הכוכבים הגדולים של הקולנוע האמריקאי החדש. (108 דקות).

21.30 **וודסטוק (ארה"ב 1970)**
WOODSTOCK
 בימאי: מייקל וודלי
 Michael Woodleigh
 צלום של מפגש הפופ הגדול ביותר בהיסטוריה בו השתתפו כחצי מיליון איש. בהשתתפות ג'ון באאז, קורסבי סטילס נאש ויאנג, מטוסי ג'פרסון, ג'ון קוקר, סנטנה. להקת המי, ג'ימי הנדריקס, ארלו גאתרי, ג'ון סבאסטיאן ועוד. (184 דקות).

24.10 **יום ראשון**
19.00 **אנימציה תכנית מס'**

21.30 **כותרת ראשית (ארה"ב 1931)**
THE FRONT PAGE
 בימאי: לואיס מילסטון
 Lewis Milestone
 שחקנים: אדולף מנזר, אדוארד אוורט הורטון.
 כתב לעניני פשע בעיתון בשיקגו, המאיים לפרוש ממשרתו ולהנשא, מובל בערמומיות ע"י עורך העיתון למשימה העיתונאית האחרונה. גירסה קולנועית ראשונה (מתוך שלוש) למחזה מאת בן הכט וצ'רלס מקארטור, בנוי בעיקרו על דיאלוגים ומעברים מהירים (101 דקות). דובר אנגלית ללא תרגום.

25.10 **יום שני**
19.00 **יפהפית היום (יצאנית הצמרת) (צרפת/איטליה 1967) (1)**

BELLE DE JOUR
 בימאי: לואיס בוניואל
 Luis Bunuel
 שחקנים: קתרין דנב, ז'אן סורל, מישל פיקולי, פרנצסקו רבל.
 עיבוד מופתי לרומן שכתב ג'וזף קאסל. סברין היא צעירה פריג'ידיית המאוהבת בבעלה ומנהלת חיים כפולים, ביום רעהי למופת ובלילה פרוצה המספקת את התשוקות הפרברטיות של לקוחותיה. בוניואל מוותר על כל קונבנציה קולנועית המפרידה בין הלום והויה לבין התרחשות אמיתית ומעלה את דיעותיו על ההבחנה בין טוב לרע, על האירוטיות, על האהבה ועל המוסר. הוא מסרב לדון את גיבוריו ומשאיר את השיפוט המוסרי לקהל. אחרי שיצא הסרט אל האקרנים הכריז בוניואל שזהו סרטו האחרון אך לא עמד בדיובור. (אח"כ היו לו עוד שלושה איומים כאלה. (100 דקות).

21.30 **מלאך (ארה"ב 1937) (3)**

ANGEL
 בימאי: ארנסט לוביטש
 Ennst Lubitsch
 שחקנים: מרלן דיטריך, הרברט מרשל, מליין דוגלאס.
 קומדיה קלילה ומתוחכמת, עשויה בידיו של רב האמן ארנסט ("להיות או לא להיות") לוביטש. דיטריך מגלמת את דמותה של אשה נשואה ועשירה היוצאת לחופשה, נחשבת בטעות לדוכסית ומחזרת בתלהבות ע"י הרפתקן אמריקאי צעיר. (98 דקות). (דובר אנגלית ללא תרגום).

26.10 **יום שלישי**
21.30 **פסטיבל קולנוע - מדע בדיוני**
19.00
 הקרנות בכורה פסטיבל ארצות
 מסע בין כוכבים - זעמו של קאן (ארה"ב 1982)
 בימאי: ניקולס מאייר
 שחקנים: ויליאם שאטנר, ליאונרד נימרי, ריקרדו מוטאלבאן.
 פרק חדש ומרשים בעלילות ספינת החלל "אנטרפרייז".
 אדמירל קיקו ומיסטר ספוק מובילים את צוותם למאבק איתנים בקאן הנורא. בן כדור הארץ ששרד במאה ה-23 ומאיים לפוצץ את כוכב מולדתו.
 (דמי כניסה לחברים 50 שקל, לקהל הרחב 60 שקל).

27.10 **יום רביעי**
17.00 **המסע המופלא (ארה"ב 1963)**

THE INCREDIBLE JOURNEY
 סרט מאולפני ולט דיסני אודות מסעם ותלאותיהם של שלושה-שני כלבים וחתול ברחבי קנדה. (80 דקות).

19.00 **תשוקה אפלה (צרפת 1977) (1)**

CET OBSCUR OBJET DU DESIRE
 בימאי: לואיס בוניואל
 Luis Bunuel
 שחקנים: פרננדו ריי, קרול בוקה, ז'וליאן ברטו.
 עיבוד מס' 3 לרומן מאת פייר לואי שהועבר בעבר לקולנוע בידי ז'אק דה ברונסלי ז'וליאן דוביבייה. באירוניה אופיינית מתאר בוניואל סיפור של תשוקה, סבל ואהבה ער אבדן חושים בין גבר בגיל העמידה לנערה צעירה ויפיה בשילוב התקפה חריפה על החברה הבורגנית ועל הכנסיה הקתולית. כמו בסרטיו האחרים, גם בתעתוע הקפאי הזה חוזר נושא התיסכול והתאווה שאינה באה לעולם על סיפוקה. זהו סרטו האחרון של בוניואל. (103 דקות).

21.30 **תשוקה (ארה"ב 1936) (3)**

DESIRE
 בימאי: פרנק בורוג
 Frank Borzage
 שחקנים: מרלן דיטריך, גארי קופר, ג'ון האלידיי.
 גנבת תכשיטים בינלאומית מתאהבת במהנדס מכונות צעירה וחוזרת בתשובה. תוספת של אנושיות והומור ולמיסתורין של דיטריך בסרטו של פרנק ("הקץ לנשק") בורוג. (89 דקות).

28.10 **יום חמישי**
20.30 **ריצ'ארד השלישי (בריטניה 1955) (7)**

RICHARD III
 בימאי: לורנס אוליבייה
 Laurence Olivier
 שחקנים: לורנס אוליבייה, ג'ון גילגוד, קלייר בלום, ראלף ריצ'ארדסון.
 מחזורו של שייקספיר הפורש פרשה עקובה מדם של עלית ריצ'ארד ה-3 לכס המלוכה. לורנס אוליבייה בדמות המלך הבריטי התכבן בן המאה ה-15.

הסינמטק הישראלי בעקר לבני הנעורים!!!

- ★ סדנאות בנושא תקשורת ההמונים לבתי הספר היסודיים ולחטיבות הביניים.
- ★ תכניות מגוונות המעניקות מכתב להשתללות הדמיון והיצירה באמצעי המדיה השונים כגון: רדיו, טלוויזיה, קולנוע, עתונות, ופרסום.
- ★ לרשות הסינמטק חדרי למוד, אולם הקרנות, ציוד צילום בסטילס, סופר 8, מצלמת וידאו ועוד ועוד.
- ★ המפגשים יערכו על בסיס שבועי למשך שתיים בספריית בית אריאלה.
- ★ ההשתתפות בחוג כוללת חברות בסנמטק הישראלי כולל צפייה חיים בסרטים השבועיים לילדים ונוער.

דבר פרטים נוספים: 222546

יוזף פון שטרנברג האיש שברא את המלאך הכחול

"סרטיו נעים קדימה בזכות האש הפנימית הבעורת בהם ולא בכח העלילה" אמר פעם מבקר קולנוע בריטי. מבקרים אחרים כינו זאת "טירוף פנימי" הצביעו על נטייתו הקיצונית של שטרנברג לעוות את המציאות ולקבל אותה אך ורק כפי שהיא נראית בעיניו. "איני אוהב את צילומי המים מאנהטן משום שהם מציאותיים מדי" נהג לומר. הוא הקים סביבו הן בחיים, ובמיוחד בסרטים, עולם פרטי שצריך היה לנוע לפי חוקי פון שטרנברג ולא על פי חוקי היקום. וכך, יש מסבירים, ניכנס לכל כך הרבה סכסוכים עם המציאות. והפך להיות האיש המרדני והסארקסטי אשר בסוף חייו הירבה להתאריץ ולכתוב, כאשר בכל הזדמנות הוא מלגלג ומתאר בצבעים אידוינים את שיתוף הפעולה שלו עם דמויות מיתיות, כמו **אמיל יאנינגס ומארלן דיטריך**.

מארלן היתה, לכל הדעות, יציר כפיו של שטרנברג, אבל בין אם רצה בכך או לאו, היא היתה דגם יחיד במינו, ובלעדיה קשה היום לתאר את הקולנוע של פון שטרנברג. "אחרי המלאך הכחול היא כבר לא עניינה אותי כשחקנית, אבל דוגמת כוכבניות רבות, היא נימסכה אל הוליווד, ושם הוטל עלי לביים אותה במארלן, הוא התבטא פעם, לגביה, בביטול. "אחרי הסרט הזה סירבתי לעשות סרטים נוספים עמה, אבל אז היא פנתה אלי ואמרה: אתה רוצה להוכיח לעולם שאתה כימאי גדול ואני שחקנית גרועה, הלא כן? אתה רוצה שאכשל בעבודתי עם כימאי אחר. מה יכולתי לעשות? מאחר שאני ג'נטלמן, הסכמתי להמשיך בעבודתי עמה".

ואולי אחת הסצנות בסרטם המשותף, **וונס הבלונדית**, מרמזת ליחסו של הבימאי לשחקנית. במרדון לילה, עולה על הבימה גורילה ומתחילה לרקוד, ותוך כך היא משירה את הפרווה המכסה את גופה ובתוכה מתגלה מארלן היפהפיה והזוהרת. משל שטרנברג הסיר את הקליפה שבה היתה מכוסה השחקנית הברלינאית הקטנה והעגלגלה, שאותה בחר לתפקיד הראשי במלאך הכחול, ובלעדיו היתה נישאת גורילה.

אין פלא שהקשר ביניהם תואר כנילגל על מדרני של אנדת פיגמאליון וגאלאתאה. כבר מן הסרט הראשון שלהם, הוא הבחין בתונים

יוזף פון שטרנברג היה אגדה, כבר בחייו. רבים טוענים שהוא דאג להיות אגדה בדרך שבה התנהג, התלבש, התיחס לשחקנים, לאולפנים ולעמיתיו למקצוע. הוא קישט את שמו המקורי בתוספת "פון", לפי הצעתו של שחקן בריטי, והשתדל אחר כך, כמיטב יכולתו, לעשות רושם לא פחות אצילי מכפי שמחייב השם החדש. לברוש מכנסי רכיבה, מגפיים גבוהות ושפם קטן ומטופח, הישרה סביבו אווירה תקיפה ולא הותיר שום ספק בקשר לסמכותו על בימת הצילומים. שבחים הומטרו עליו כבר מן הסרט הראשון שביים, ציידי הזהצלה, יש הזוקפים לזכותו את המצאת "הסרט השחור" עוד בימים שהקולנוע לא דיבר (הכוונה לסרט **מחזמר**) ולעומת זאת ישנם הטוענים שהוא מיצא את עצמו כיוצר, כבר בהתחלה, ואחר כך, כל מה שנותרו זה אסטתיקן שאין לו עוד מה לומר.

היה זה **ג'ון גריסון**, כימאי סרטי התעוד הסקוטי המפורסם, שאמר, אחרי שראה את **אשה מן הים** (סרט שביים שטרנברג עבור צ'אפלין ולא הוצג מעולם), כי "זה הסרט היפה ביותר בעולם" והבהיר את עצמו בקשר למושג יפה: "כשבימאי מת, הוא הופך להיות צלם".

התמונה, התכוון גריסון לומר, מקסימה, אבל נשמה בה אץ. אכן, אץ ספק שהגישה הקונבנציונאלית לקולנוע, לא עניינה את שטרנברג באופן מיוחד. לא הסיפור שהיה עלי לספר, ענוד במרכז סרטיו, אלא הדרך שבה סיפר אותו. התאודה המיוחדת, האורוות והצללים שפזרו בקפינות רבה מול המצלמה, התפאורה שאף פעם לא היתה ריאליסטית, וזאת בכוונה תחילה, משום שהיא צריכה להיות יותר מאילוסטראציה של החיים; עליה להיות בעלת משמעות בפני עצמה, והשימוש בשחקנים, כל אלה יחדו את פון שטרנברג לכל אורך הקאריירה שלו. מאידך גיסא, המריבות שהיו לו באופן קבוע עם אולפני הסרטים שלא הסכימו לרישדוש שלו בפרטים, השתתפותו בכל מיני סרטים שבהם לא זכה אפילו לראות את שמו על המסך (בין אם מדובר בזלף עם הרוח או **דו-קרב לאור השמש**), הביאו לו גם הם מוניטין של אמן בלתי מתפשר, שלא יכנע לתכתיבים המיסחריים של השוק.

נסתרים, שאיש לא ראה אז לבד ממנו, הפך את השחקנית הקטנה לא רק לכוכבת קולנוע, אלא לסמל, לשם דבר, לאחד מאיחוי הטבע. "גברים מסתובבים סביבי כעש מסביב ללהבה, ואם הם ניכורים, אין זו אשמתו", שהיה לולה ב[מלוא] ה[כחול], זה היה בעצם הכח שקרן ממארלן דיטרין לכל אורך הקאריירה שלה: הקול הנמוך, ההילה הבלונדית הזוהרת, הרגליים המושלמות, הלייזר המיוחד שלה, המבט הכל-יודע, הרומן לתהומות של תאוה ניסתרת, לעבר שבו הכל נוסה, ולהבטחות המעבירות גברים על דעתם, כל אלה לוטשו, הוברקו הובאו לידי עוצמה מירבית בשבעת הסרטים שעשו השניים יחד, וזכותם היתה מארלן ל"פאם פאטאל" המפורסמת ביותר בקולנוע. אם בהתחלה, היה זה הוא הבימאי המפורסם, שגור עמו כלפי מעלה את הכוכבת האלמונית, עד מהרה היתה היא זו, מארלן, אחת הכוכבות הגדולות ביותר שידעה הוליווד, אשר בנאמנותה לו, איפשרה לו לעשות סרטים נוספים (למרות טענותיו שהם ניכפו עליו), ובהם יכול היה לשכלל את המצאתו, אבל גם את סיגנונו, ואם לקראת סוף חייו, הוא נישמע פחות ממערין של דיטרין, היא לעומת זאת, דיברה עליו תמיד בהערצה גלוייה.

רק כסוף שנות החמישים ובתחילת שנות השישים החלו אנשי הקולנוע להעריך כראוי את תרומתו של שטרנברג, הן בעיצוב סיגנונו

קולנועי, הן באמנות שבה הוא הצליח להעביר את כוונותיו, בין אם מדובר בפיוט או בסארקאזם, והוא הצטיין בשניהם, בסרטים שלכאורה נדאו כנסינות לא-מוצלחים לעשות קולנוע מיסחרי. איכויות הסיגנון של ש[טרנברג] א[כסטרס], האיקוניות, הצירוים והפסלים המטורפים שבהם מקושט הסרט הקיסרית ה[אדומה] לכל אורכו, המלאכותיות הקיצונית שהוא כופה על סיפורו של פיאר לואיס ה[אשה והבובה], כאשר מארלן הבלונדית הופכת להיות קוטלת גברים אנדרלוסי מן הדרום, כל אלה הציבועו על שטרנברג כעל יצרן בלתי-רגיל. "כאשר אני רואה עד כמה מעוותים האירועים סביבנו, אני חושד שהריאליזם ההיסטורי הוא חסר כל טעם", אמר צ'אפלין אחרי שהוא ראה את הקיסרית ה[אדומה]. "בסופו של דבר, העובדות הפרטים החשובים ביותר שיש לנו על העבר, באים מתוך יצירות אמנות ולא מתוך ספרי ההיסטוריה". ואכן, כל מי שילך לראות סרט של שטרנברג יורחע מפני מה שיראה בעיניו כמלאכותי, לא נאמן מציאות, בלתי הגיוני, מוטבלו שזכור את הכלל, שהיה: כנראה נר לעיניו של שטרנברג כל חייו — כלל עצוטים בקשר אליו כמה וכמה פעמים. "האמנות היא שקר שעוזר לנו לראות את האמת". הדובר: פאבלו פיקאסו.

■ דן פיירו

קורטוב של צ'ולואיז

(קטעים מתוך ראיין עם יוחף פון שטרנברג שהתפרסם באוקטובר 1963, בירחון הבריטי פילמס אנד פילמינג)

● רבות ניכתב עד היום על יצירתי הקולנועית, אבל מעט מאד דברים נכונים נאמרו עליה. הסרט הראשון שבימתי, ציידי ה[חלצה], בשנת 1925, היה סרט תעודי למחצה על מכונה — על ספינה שמנקה את הקרקעית של עיר-נמל. כמובן עשיתי את טראגדיה אמריקאית של האי ביו שום עקבות של בארוק(מה זה בכלל בארוק?). ועוד עשיתי את ה[חלצה] ו[נושן] לפי דוסטויבסקי, שאיני יודע לאיזה סיגנון אפשר לשייכו, אבל ודאי שאינו קשור לבארוק. למרות זאת, מאשימים אותי כל הזמן בנטיה אל הבארוק, כדאי אולי להוסיף שבמשך כל הקאריירה הארוכה שלי עשיתי בסך הכל 18 סרטים, וזה בערך מה שבימאי עושה היום בשנה.

● בכמוצע, אני דוחה ששה עד שבעה סרטים מדי שנה. אני אדם עשיר, אני דרוקא צני. עם זאת, אני מאמין שאני יודע משהו על כישורי לעשות סרטים ואני סבור — אולי בטעות — שחובתי להשתמש בכישורים אלה אך ורק אם מזדמנת לפני כחנתי שבה ניתן למצות אותם, אחרת מוטב למשוך את ידי מן המלאכה הזאת. אני מרבה לקרוא סיפרות יפה, אבל איני סבור שהיא מתאימה למסך הקולנוע. ה[חלצה] ו[חלצה] אל היה מבוסס על ספר, הוא שאב מאימה את השראתה. הקולנוע הוא אמנות יחידה במינה ויש לכתוב עבורה באופן מיוחד.

● פיתגם רוסי אומר: "אין התרגלות יכולה להעיד על המרק של עצמה". גם לי קשה להעיד על הסרטים של עצמי. יש בהם לעתים דברים שאני מאד אוהב. השותלתי כמיטב יכולתי ליצור את הנסיכות המתאימות לאירוע מוצלח. אם האירוע אמנם מתרחש והוא מפתיע אותי, אז אני מאושר. באותם מקומות שבהם השותלתי ליצור את הנסיכות ולא הצלחתי להוביל בסופו של דבר אל האירוע, התגובה שלי היא אדישות.

● ראייתי כמה סרטים יוצאים מן הכלל שלא יגיעו אף פעם אל הקהל הרחב. ראייתי סרט צנוע על קברצת אנשים המתקוממים כאשר המישטרה מפרעה להם לנגן בצוותא בכיכר ואשינגטון, בניו יורק. זאת היתה תעודה מרשימה אבל איש אינו יודע היכן הוצגה והיא לא תופץ בשום מקום, משום שאינה מתאימה לדרישות הקופתיות של הקולנוע האמריקאי. ראייתי סרט נפלא אחר על שיגעון כפול של אם ובת. הסרט נעשה בקנדה, אבל האם אפשר יהיה לראותו אף פעם במקום אחר? אני נסעתי ליפאן ועבדתי שם תקופה ממושכת על הכנת

סרט עם היפאנים, בשם ה[סאגה של מנחאטן]. זהו, לדעתי, הטוב שבסרטי, אבל איש אינו רוצה לראות אותו. יתכן שאני נימנה על בימאי הקולנוע הטובים, אולם ברור לי שלא תמיד הסרטים הטובים הם אלה שמרוצים בפני הקהל הרחב.

● יצירת סרט כרוכה, אם נירצה בכך או לא, במידה רבה של כבירות. אני מושפע בעבודתי, לא מן הדעות של הקהל ולא מן הדעות של הביקורת. אני עושה סרטים להנאתי האישית. אין לי מטרה אחרת. אם מבקר כלשהו מואיל בטובו להעריך את יצירתי, אני יכול להבטיחכם שזה לא כבוניה. אני משוכנע שאם סרט מסרטי יזכה לפופולריות גדולה, הסיבה היא חוסר הטעם שלי, באותה ההזדמנות, ולא הכישרון שלי לעשות סרטים טובים.

● אין כוכבים סוג ג'. הכל חלוי בכימאי וכמה שהוא יכול להשיג מן השחקן או מהשחקנית. אני נוטה להאמין שיש בימאים סוג ג'. שחקן הוא חסר ישע ללא תרומתו של הכימאי. הוא קיים כדי למלא את דרישות הבימאי. כמובן, יש שחקנים בעלי אישיות חזקה במיוחד, ואישיות זאת תיפרץ מבעד לכל מה שבימאי יעשה עמה.

● אני מצטער על הנטיה הקיימת, בזמן האחרון, להרחיק את הקהל מן האולמות. להתיחס לאולם הקולנוע כאלו הוא חדר ניתוחים בבית-חולים. אני מתכוון בסרטים כאלה כפי שמנתח מתכוון בניתוח המכרצע לפניו. אם התולה נישאר בחיים, זה מוצא חן בעיני. אם הוא ניפטר, גם אז אני יכול עדיין להנות מן המומחיות של המנתח.

● לא ראייתי את הגיסיסה השנייה של ה[חלצה] בכחול אבל אני שמח שעשו אותה. עד אז, לא הבין איש מה בדיקת תפקודו של בימאי. מכל הסטודנטים הרבים לקולנוע שאותם הדרסתי, לא ניתקלתי באף אחד שביקש לראות את שני הסרטים יחד, כדי לאבחן את ההבדל שבין בימאי אחד לשני. אדוארד דימטריוק (בימאי הגיסיסה השנייה) הוא ידיו. מסתבר שהוא הקרין לעצמו מדי בוקר, לפני תחילת הצילומים, את הסרט שלי. לדעתי, זאת היתה טעות. הגיסיסה השנייה היתה טובה יותר לו לא ראה כלל את הגיסיסה הראשונה שלי.

● לא הייתי מטריח את עצמי כהוא זה, לולא האמנתי שפסטיבלים לסרטים הם חשובים. אני מאמין שחשוב מאד ליצירי קולנוע להחליף דעות ביניהם, יש בכך תרומה תרבותית חשובה ביותר. ואם יש בכפייה גם אשה נאה, מדוע שאתלונן?

יוסף פון שטרנברג נולד בווינה בשנת 1894. בגיל 7 הגיע בפעם הראשונה לארצות הברית, חזר לאוסטריה, הכיר בתקופת לימודיו את ארתור שניצלר, שהמריץ אותו לקאריירה אמנותית; הוא חזר לארצות הברית, ושם החל לעבוד תחילה כמתקן סרטים. אחר כך עלה בהדרגה לתפקידים חשובים יותר, כעוזר עורך, עורך, תסריטאי ועוזר בימואי. במילחמת העולם הראשונה גויס לצבא ארצות הברית, ועשה במסגרת שירותו סרטי הסברה צבאיים. אחרי המלחמה יצא ללנדוד ברחבי אמריקה, הירבה לעבוד כעוזרם של בימואים אחרים, ואחד מהם, הצרפתי אמיל שוטאר שעבד באותם הימים מעבר לאוקיאנוס, נתן לו את הדחיפה המכרעת לקראת יעודו כבימואי. ב-1922 מצא שטרנברג את עצמו באנגליה, עובד באולפני טווינקנהאם, ושנתיים לאחר מכן הוסף לשמו את ההברה "פון", לפי עצתו של שחקן בריטי, כדי להאציל על עצמו הילה של דם כחול. בדרכו חזרה לארצות הברית הכיר שחקן בשם ג'ורג' ארתור, שהשקיע את מעט הכסף שבכיסו, להפקת סרט אשר יפיץ את שמו בארצות הברית. שטרנברג לקח על עצמו את הבימוי וכך נוצר סרטו הראשון, צייד הוולג'ה. סידרת הסרטים שביים לאחר מכן, ביטסה אותו כאחד הבימואים המוכשרים של התקופה, אבל גם כאחד הפרובלמטיים ביותר ביחסיו עם אולפני הסרטים. אחרי הצלחת סרטו הקולני הראשון, הוזמן על ידי חברת ההפקה הגרמנית אופה לבוא לברלין ולעשות את המלאך הכחול, זאת לפי בקשתו של השחקן אמיל יאנינגס, שאותו ביים קודם לכן בסרט האילם הפיקוד האחרון. התוצאה היא סרטו המפורסם ביותר של שטרנברג, והתגלית של מארלן דיטריך, עמה הוא עשה לא פחות משיבעה סרטים, לאחר מכן. בעיות יוקרה, כישלונות בקופה, ומזג סוער גרמים בהדרגה להרחקתו מן האולפנים, כאשר לקראת סוף חייו הוא מקדיש זמן רב להוראה, להופעה בפסטיבלים ולכתבת האוטוביוגרפיה שלו ב"דור במכבסה טינית". הוא נפטר בשנת 1969.

1925 — צייד ההצלה	1930 — המלאך הכחול	1935 — החטא ועונשו
1926 — אשה מן הים	1930 — מארוקו	1936 — המלך משתעשע
1927 — עולם תחתון	1931 — בויה	1939 — סמל מאדן
1928 — הפיקוד האחרון	1931 — טראגדיה אמריקאית	1941 — מחורה שנחאי
1928 — מלכות	1932 — שנחאי אכספרס	1943 — העיר (סרט הסברה תעודי)
1928 — רציפי ניו יורק	1932 — גונס הבלונדית	1950 — טייס סילון
1929 — פרשת לנה סמית	1934 — הקיסרית הדומה	1951 — מקאר
1929 — רעם	1935 — השטן הוא אשה	1953 — מנדאטן

מהי תעלומת הקשר נגד השופט החוקר?!

סרטו של: דמיאנו דמיאני (וידוי של מפקח מטסרה)

המשטרה חוקרת!

ז'אן מריה וולונטה (חקירתו של אזרח העומד מעל כל חשד)

ארלנד יוזפסון (מונטגרו, תמונות מה"י נישואין)

מריו אדורף (הכבוד האבוד של קתרנה בלום)

distr. CIC

בכורה ארצית
קולנע "תכלת"
תל-איכב.

המחזמר הטוב ביותר בתולדות הוליווד

שיר האשיר בגלים

Singer in the Rain

כימוי
סטנלי דונן וג'ון קלי

ג'ון קלי
דבי ריינולדס
דונלד אוקונור

בכורה מחודשת "רב-חן" ת"א